

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในประเทศไทย ได้ก่อให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่อเนื่องขึ้นมาอย่างมาก การผลิตท่อพีวีซี เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเหล่านั้นเพราะต้องใช้วัตถุดิบจำพวกพลาสติกที่เรียกว่า สารสังเคราะห์โพลีไวนิลคลอไรด์ (Polyvinyl Chloride) และทุกวันนี้ท่อพีวีซี เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากไม่มีปัญหาเรื่องสนิมกัดกร่อนเหมือนท่อโลหะอื่นๆ อีกทั้งมีน้ำหนักเบาและติดตั้งได้ง่าย แต่ในด้านการผลิตนั้นต้องอาศัยกรรมวิธีการผลิตที่พิถีพิถันด้วย เครื่องจักรลงทุนสูงและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งต้นทุนการผลิตสูงถึงประมาณตันละ 30,000 บาท ดังนั้นผู้ผลิตท่อพีวีซีจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการควบคุมการผลิตอย่างรัดกุมในแต่ละกระบวนการ

ในปัจจุบันผู้ผลิตท่อพีวีซีบางกิจการได้นำระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานมาใช้ประโยชน์ในการควบคุมต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การวางแผนงานต่างๆ และการวัดประสิทธิภาพผลงานของฝ่ายผลิต แต่กิจการเหล่านั้นยังประสบปัญหาในด้านการปฏิบัติทางบัญชีด้วยระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานอยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างวิธีการปฏิบัติทางบัญชี ตั้งแต่ขั้นตอนการเบิกใช้วัตถุดิบจนกระทั่งถึงขั้นตอนการบันทึกบัญชีรับสินค้าสำเร็จรูปกับหลักเกณฑ์การจัดทำต้นทุนมาตรฐาน รวมทั้งวิธีการคำนวณต้นทุนจริงที่กิจการใช้อยู่ ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นอาจส่งผลให้กิจการได้ข้อมูลที่ผิดไปจากความเป็นจริงที่ปฏิบัติได้ และอาจทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการนำข้อมูลไปใช้ตัดสินใจได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิเคราะห์ปัญหาการจัดทำต้นทุนมาตรฐาน วิธีการปฏิบัติทางบัญชี และวิธีการคำนวณต้นทุนจริงของกิจการที่ผลิตท่อพีวีซี
2. ประเมินปัญหาโดยรวม เสนอแนะหลักเกณฑ์การจัดทำต้นทุนมาตรฐาน วิธีปฏิบัติทางบัญชี และวิธีการคำนวณต้นทุนจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากกว่าวิธีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
3. เสนอแนะแนวทางในการควบคุมต้นทุนการผลิตท่อพีวีซี

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษาจะรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่เหมาะสมและความไม่สอดคล้องกันระหว่างหลักเกณฑ์การจัดทำต้นทุนมาตรฐาน วิธีการปฏิบัติทางบัญชี และวิธีการคำนวณต้นทุนจริงของอุตสาหกรรมที่ผลิตท่อพีวีซีที่ปฏิบัติอยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2532 ถึง 2533 โดยอาศัยการจำลองข้อมูลขึ้นประกอบ เป็นตัวอย่าง เพื่อแสดงให้เห็นวิธีการบันทึกบัญชี หลักเกณฑ์การจัดทำต้นทุนมาตรฐาน และวิธีการคำนวณต้นทุนจริงที่กิจการใช้อยู่ จากนั้นทำการวิเคราะห์สาเหตุและประเมินผลของปัญหา เพื่อเสนอแนะหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติทางบัญชีต้นทุนที่เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้กับสถานะการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ได้ทำการศึกษา

แนวเหตุผล ทฤษฎีที่สำคัญ หรือสมมติฐาน

การกำหนดต้นทุนมาตรฐาน เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการควบคุมต้นทุนได้ แต่จะได้อะไรก็ต่อเมื่อต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดขึ้นนั้นมีความถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สามารถปฏิบัติได้ ในทำนองเดียวกันการวัดผลต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับต้นทุนมาตรฐานที่กำหนดไว้ต้องมีหลักเกณฑ์การคำนวณที่สอดคล้องกันด้วย เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างต้นทุนจริงกับต้นทุนมาตรฐาน เป็นประโยชน์ในการควบคุมของฝ่ายบริหารได้

วิธีการค้นคว้าและวิจัย

1. ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จาก ประสิทธิภาพในหน้าที่งานบัญชีต้นทุนของผู้เขียนวิทยานิพนธ์ การสังเกต และสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ก. ปัญหาในการบันทึกบัญชีและควบคุมสต็อกวัตถุดิบ สอดถามจากหน่วยงานพัสดุวัตถุดิบ
ข. ปัญหาในการบันทึกบัญชีและควบคุมสต็อกสินค้าสำเร็จรูป สินค้าระหว่างผลิต และผลผลิตเสียจากการผลิต สอดถามจากหน่วยงานพัสดุสินค้า

ค. ปัญหาในการจัดทำต้นทุนมาตรฐาน การคำนวณต้นทุนจริง และการวิเคราะห์ต้นทุน สอดถามจากหน่วยงานบัญชีโรงงาน

ง. ปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาในการผลิต สอดถามจากฝ่ายผลิต

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จาก

ก. ศึกษาคู่มือระบบบัญชี ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงาน แบบฟอร์มรายงาน และตารางการคำนวณที่กิจการใช้ในช่วงที่ทำการศึกษา

ข. ศึกษา ค้นคว้าจากหนังสือ บทความ และวารสารต่างๆ เกี่ยวกับการผลิต การควบคุมต้นทุน และระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานทั้งในด้านทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ

ขนาดประชากร

กิจการที่ผลิตท่อพีวีซีที่กำหนดต้นทุนมาตรฐานขึ้นไว้ในกิจการมีอยู่ 2 แห่ง แต่เนื่องจากในการศึกษาปัญหาการปฏิบัติทางบัญชีจากกิจการทั้ง 2 แห่ง จะต้องกล่าวถึงปัญหาที่มีสาเหตุมาจากวิธีปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ภายในกิจการ จึงไม่อาจเปิดเผยชื่อกิจการที่ทำการศึกษาได้

ประโยชน์ของการศึกษา

1. กิจการที่ผลิตท่อพีวีซี จะได้ทราบปัญหาการปฏิบัติทางบัญชีในระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐาน และสามารถนำข้อ เสนอแนะที่ได้ทำการศึกษาไปปรับปรุงวิธีการปฏิบัติทางบัญชี ทบทวนหลักเกณฑ์การจัดทำต้นทุนมาตรฐานและวิธีการคำนวณต้นทุนจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลใกล้เคียงกับความเป็นจริง และเป็นประโยชน์ในการวัดประสิทธิภาพผลการดำเนินงานและการควบคุมต้นทุนของฝ่ายจัดการ
2. กิจการประเภทเดียวกัน ได้แก่ ผู้ผลิตผลิตท่อพลาสติกประเภทท่อพีอี ท่อพีบี และท่อสายยางอ่อน สามารถวิเคราะห์ เปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติทางบัญชีในระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐานกับอุตสาหกรรมที่ผลิตท่อพีวีซี โดยประยุกต์หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่ได้ เสนอแนะไว้จากการศึกษาให้เหมาะสมกับวิธีการปฏิบัติงานของกิจการได้
3. กิจการอื่นที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ ผู้ผลิตภาชนะ ของเด็กเล่น และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทำจากพลาสติก สามารถนำผลของการศึกษาไปพิจารณาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของสินค้า และลักษณะการดำเนินงานของกิจการได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย